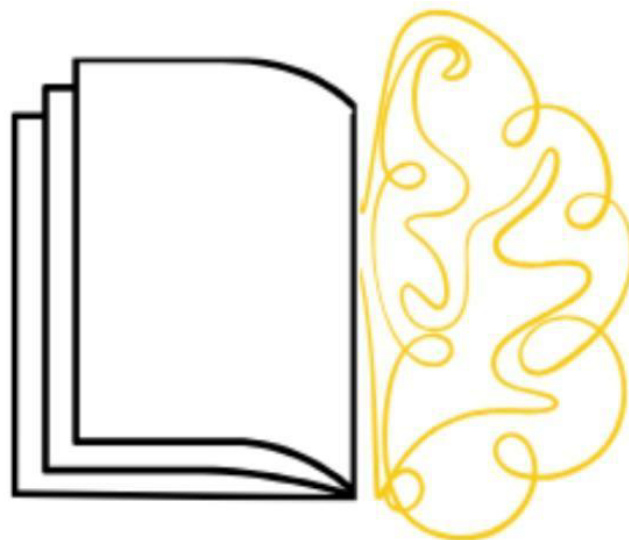

YOUR BREAKTHROUGH . SMART SOLUTIONS FOR SMART MINDS

2023-1-ES01-KA220-SCH-000153753

ONDERZOEKSVERSLAG

ONDERZOEK 1: DE STAAT VAN HOOGBEGAAFDE ONDERWIJS IN DE DEELNEMENDE LANDEN

Inleiding

Hoogbegaafdheidsonderwijs speelt een cruciale rol in het ondersteunen van het potentieel van leerlingen met uitzonderlijke vaardigheden. Het begrijpen en aanpakken van de unieke behoeften van hoogbegaafde leerlingen varieert sterk tussen verschillende landen. Dit rapport biedt een overzicht van de staat van hoogbegaafdheidsonderwijs in Cyprus, Italië, Spanje en Nederland. Het belicht nationale beleidsmaatregelen, identificatiemethoden, curriculumaanpassingen en de uitdagingen waarmee elk land wordt geconfronteerd. Door deze diverse onderwijssystemen te analyseren, kunnen best practices en verbeterpunten worden geïdentificeerd, met als doel effectievere onderwijsomgevingen voor hoogbegaafde leerlingen te creëren.

Hoogbegaafdheidsonderwijs in Cyprus

Nationaal beleid

Cyprus heeft beleid ontwikkeld om hoogbegaafde leerlingen te identificeren en te ondersteunen, hoewel de implementatie hiervan per school kan verschillen. Het Ministerie van Onderwijs en Cultuur bevordert inclusief onderwijs via algemene beleidsmaatregelen die zich richten op het identificeren van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften, waaronder hoogbegaafdheid. Scholen worden aangemoedigd om geïndividualiseerde onderwijsplannen (IEP's) te ontwikkelen om hoogbegaafde leerlingen toegang te geven tot aangepaste leermogelijkheden. Het ontbreken van een uniforme nationale strategie resulteert echter vaak in verschillen in de mate van ondersteuning en beschikbare middelen.

Onderwijssysteem

Het Cypriotische onderwijssysteem omvat voorschoolse, primaire, secundaire en hoger onderwijs. Leerlingen worden aanvankelijk in heterogene klassen geplaatst, waarbij hun voortgang wordt gevolgd om te bepalen of aanvullende ondersteuning nodig is. Het secundair onderwijs biedt verschillende trajecten, waarbij leerlingen worden geleid naar beroepsgerichte of academische paden op basis van hun prestaties.

Identificatiemethoden

In Cyprus worden hoogbegaafde leerlingen meestal geïdentificeerd via een combinatie van gestandaardiseerde testen, observaties van docenten en aanbevelingen. Hoewel docenten een sleutelrol spelen in het herkennen van potentieel, is er behoefte aan meer systematische en gestandaardiseerde identificatiemethoden om ervoor te zorgen dat hoogbegaafde leerlingen nauwkeurig worden herkend en ondersteund.

Gespecialiseerde curricula

Sommige Cypriotische scholen hebben gespecialiseerde programma's ontwikkeld, zoals verrijkingsklassen, versnelde leeropties en mogelijkheden voor zelfstandig leren. Hoewel deze programma's bestaan, zijn ze niet overal beschikbaar, waardoor veel hoogbegaafde leerlingen in reguliere klassen onvoldoende uitdaging ervaren.

Technologische hulpmiddelen en platforms

Technologische hulpmiddelen worden steeds vaker ingezet om gepersonaliseerd leren mogelijk te maken. Educatieve software en online platforms stellen hoogbegaafde leerlingen in staat om in hun eigen tempo te leren. De toegang tot deze hulpmiddelen is echter inconsistent en varieert sterk tussen scholen en regio's.

Docententraining

Docententraining in Cyprus is een belangrijk verbeterpunt. Hoewel sommige professionele ontwikkelingsprogramma's aandacht besteden aan onderwijs aan hoogbegaafden, ontbreekt vaak gespecialiseerde training. Meer gerichte training kan de onderwijservaring voor hoogbegaafde leerlingen verbeteren.

Specialistische ondersteuning

Psychologen en counselors spelen een essentiële rol in het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen in Cyprus. Zij assisteren bij de identificatie, bieden begeleiding en ontwikkelen strategieën om emotionele en sociale uitdagingen aan te pakken. De beschikbaarheid van gespecialiseerde ondersteuning varieert echter aanzienlijk.

Evaluatie van onderwijsinstellingen

De effectiviteit van scholen in het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen wordt geëvalueerd via inspecties en prestatiebeoordelingen. Het onderwijs voor hoogbegaafden is echter niet altijd een prioriteit in deze evaluaties. Meer specifieke evaluaties kunnen de ondersteuning verbeteren.

Uitdagingen

Ondanks inspanningen blijven er uitdagingen in Cyprus bestaan, zoals beperkte toegang tot gespecialiseerde programma's, inconsistente identificatieprocessen en onvoldoende docententraining. Het ontbreken van formeel beleid en gestandaardiseerde curricula draagt bij aan ongelijkheden in de onderwijsbeleving.

Hoogbegaafdheidsonderwijs in Spanje

Nationaal beleid

In Spanje is er nationaal en regionaal beleid ontwikkeld om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen. Het onderwijssysteem erkent de noodzaak van gedifferentieerde instructie en biedt ondersteuning aan leerlingen met hoge capaciteiten. Diverse programma's zijn geïmplementeerd om de identificatie en ontwikkeling van hoogbegaafde leerlingen te verbeteren. De uitvoering van dit beleid verschilt echter tussen autonome regio's.

Onderwijssysteem

Het Spaanse onderwijssysteem bestaat uit verschillende stadia: vroegschoolse educatie, primair onderwijs en secundair onderwijs. Scholen moeten onderwijs ondersteunen dat is aangepast aan leerlingen met speciale behoeften, inclusief hoogbegaafden. Inclusieve praktijken, zoals curriculumaanpassingen en gedifferentieerde instructie, worden aangemoedigd.

Identificatiemethoden

In Spanje worden hoogbegaafde leerlingen meestal geïdentificeerd door psychopedagogische evaluaties, observaties van docenten en bijdragen van ouders. Gestandaardiseerde tests en academische prestaties worden vaak gebruikt om te bepalen of leerlingen in aanmerking komen voor hoogbegaafdheidsprogramma's. Problemen met vroege detectie en inconsistente identificatiecriteria kunnen echter leiden tot onderidentificatie.

Gespecialiseerde curricula

Veel scholen bieden speciale programma's voor hoogbegaafden, zoals verrijkingsactiviteiten, versnelde leeropties en individuele leerplannen. Toegang tot deze programma's is echter ongelijk verdeeld tussen regio's.

Technologische hulpmiddelen en platforms

Spanje maakt gebruik van diverse technologische hulpmiddelen om hoogbegaafdheidsonderwijs te ondersteunen, zoals gepersonaliseerde leerplatforms (bijv. Moodle) en ICT-gebaseerde verrijkingsprogramma's (bijv. Code.org). De toegang en het gebruik variëren echter per school.

Docententraining

Er zijn nationale en regionale trainingsprogramma's om docenten beter voor te bereiden op het werken met hoogbegaafden. Workshops en postdoctorale cursussen richten zich op het vergroten van kennis over hoogbegaafdheid. Ondanks deze inspanningen blijft er behoefte aan meer uitgebreide training.

Specialistische ondersteuning

In Spanje spelen onderwijspsychologen en pedagogisch adviseurs een belangrijke rol bij het ondersteunen van hoogbegaafden. Zij verzorgen begeleiding, ontwikkelen geïndividualiseerde plannen en ondersteunen bij emotionele en sociale uitdagingen.

Evaluatie van onderwijsinstellingen

Inspecties en interne evaluaties worden uitgevoerd om te beoordelen hoe goed scholen hoogbegaafde leerlingen ondersteunen. Er is echter een gebrek aan systematische evaluaties van specifieke maatregelen voor hoogbegaafden.

Uitdagingen

Uitdagingen in Spanje omvatten inconsistente identificatiecriteria, ongelijke toegang tot programma's, en onvoldoende training voor docenten. Territoriale ongelijkheden en een gebrek aan uniforme regelgeving blijven obstakels voor gelijke toegang.

Hoogbegaafdheidsonderwijs in Nederland

Nationaal beleid

In Nederland zijn er geen specifieke nationale beleidsmaatregelen exclusief gericht op hoogbegaafde leerlingen. Het Passend Onderwijs (de Wet op passend onderwijs) zorgt er echter voor dat alle leerlingen, inclusief hoogbegaafden, toegang hebben tot ondersteuning die aansluit bij hun behoeften. Scholen zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van programma's die geschikt zijn voor hoogbegaafde leerlingen. Hoewel de overheid financiële middelen beschikbaar stelt, varieert de uitvoering van deze programma's aanzienlijk tussen scholen, wat kan leiden tot verschillen in de mate van ondersteuning die hoogbegaafde leerlingen ontvangen.

Onderwijssysteem

Het Nederlandse onderwijssysteem is breed en gelaagd, met trajecten die zijn afgestemd op de capaciteiten en ambities van leerlingen. Het primair onderwijs is bedoeld voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Daarna stromen leerlingen door naar het voortgezet onderwijs, dat bestaat uit drie hoofdrichtingen:

1. VMBO (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs) – voor praktijkgerichte en beroepsgerichte leerwegen,
2. HAVO (hoger algemeen voortgezet onderwijs) – gericht op doorstroming naar het hoger beroepsonderwijs,
3. VWO (voorbereidend wetenschappelijk onderwijs) – dat voorbereidt op universitaire studies.

Binnen deze structuur worden ook gespecialiseerde programma's voor hoogbegaafden aangeboden, zoals Plusklassen en Leonardo-scholen. Deze programma's bieden extra

uitdaging en een leeromgeving die is afgestemd op de specifieke behoeften van hoogbegaafde leerlingen.

Identificatiemethoden

Hoogbegaafde leerlingen worden in Nederland geïdentificeerd door middel van diverse methoden, waaronder psychologische assessments, IQ-tests zoals de WISC-V of KIQT+, observaties door docenten en input van ouders. Veel scholen combineren meerdere methoden om een goed beeld te krijgen van de capaciteiten en behoeften van een leerling. Ondanks deze inspanningen is er geen uniforme nationale standaard, wat kan leiden tot variatie in de identificatieprocessen tussen scholen en regio's.

Gespecialiseerde curricula

In Nederland bieden sommige scholen gespecialiseerde curricula aan voor hoogbegaafde leerlingen. Dit omvat verrijkingsprogramma's met uitdagende en geavanceerde leeractiviteiten, versnellingstrajecten voor leerlingen die sneller door de stof willen gaan, en op maat gemaakte individuele onderwijsplannen. Daarnaast zijn er Plusklassen en Leonardo-scholen, die volledig gericht zijn op het bieden van onderwijs dat specifiek is afgestemd op de behoeften van hoogbegaafde leerlingen. Deze programma's richten zich op het stimuleren van zowel academische als creatieve vaardigheden.

Technologische hulpmiddelen

Technologie speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van hoogbegaafdheidsonderwijs in Nederland. Digitale platforms zoals Snappet en Muiswerk bieden gepersonaliseerd leren, waardoor hoogbegaafde leerlingen in hun eigen tempo en op een geavanceerd niveau kunnen werken. Andere platforms, zoals Rekentuin en Taalzee, bieden aanvullende uitdagingen op het gebied van wiskunde en taal, terwijl mindmapping-software creatief en kritisch denken stimuleert. Deze hulpmiddelen helpen leerlingen hun potentieel maximaal te benutten.

Docententraining

Training voor docenten die specifiek gericht is op hoogbegaafdheidsonderwijs is in Nederland nog in ontwikkeling. Er zijn echter diverse mogelijkheden voor professionele ontwikkeling, zoals postdoctorale cursussen, masterclasses en workshops over hoogbegaafdheid. Sommige scholen werken samen met gespecialiseerde organisaties die extra training en ondersteuning bieden. Het doel van deze trainingen is docenten beter voor te bereiden op het herkennen en ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen, en om strategieën te ontwikkelen voor het aanbieden van gedifferentieerd onderwijs.

Specialistische ondersteuning

Psychologen, counselors en onderwijscoaches spelen een belangrijke rol bij het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen in Nederland. Schoolpsychologen voeren

assessments uit en bieden begeleiding, terwijl counselors zich richten op de persoonlijke en sociale ontwikkeling van leerlingen. Onderwijscoaches en coördinatoren van verrijktprogramma's helpen bij het ontwikkelen en beheren van programma's die zijn afgestemd op de behoeften van hoogbegaafden. Hoewel deze ondersteuning waardevol is, is de toegang tot deze specialisten niet altijd uniform of evenredig verdeeld over scholen en regio's.

Evaluatie van onderwijsinstellingen

Scholen in Nederland worden regelmatig beoordeeld door de Onderwijsinspectie. Deze evaluaties richten zich op de mate waarin scholen voldoen aan de behoeften van alle leerlingen, inclusief hoogbegaafden. Er is echter geen gestandaardiseerd nationaal kader specifiek voor het evalueren van programma's voor hoogbegaafden. Individuele schoolbesturen en ouders spelen ook een belangrijke rol bij het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen en zorgen waar nodig voor aanpassingen op basis van feedback.

Uitdagingen

Hoewel Nederland diverse methoden en initiatieven heeft ontwikkeld om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen, zijn er nog steeds uitdagingen. Deze omvatten:

- Ongelijke toegang tot gespecialiseerde programma's en middelen, afhankelijk van de regio of de school.
- Inconsistente niveaus van docententraining, waardoor sommige docenten minder goed voorbereid zijn om hoogbegaafde leerlingen effectief te ondersteunen.
- Sociale en emotionele ontwikkelingsproblemen bij hoogbegaafde leerlingen, zoals perfectionisme of het gevoel van isolatie.
- Het ontbreken van een gestandaardiseerde nationale aanpak om ervoor te zorgen dat alle hoogbegaafde leerlingen gelijke kansen krijgen.

Ondanks deze obstakels blijft Nederland een pionier in het ontwikkelen van innovatieve programma's en methoden om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen. Het verder ontwikkelen van een uniforme aanpak en het delen van best practices tussen scholen en regio's kunnen bijdragen aan een inclusiever en effectiever hoogbegaafdheidsonderwijs.

Hoogbegaafdheidsonderwijs in Italië

Nationaal beleid

Italië heeft nationale richtlijnen opgesteld om hoogbegaafde leerlingen binnen het onderwijs te identificeren en te ondersteunen. Het Ministerie van Onderwijs moedigt scholen aan om programma's te ontwikkelen die zijn afgestemd op de behoeften van

hoogbegaafden. De uitvoering van deze richtlijnen verschilt echter aanzienlijk tussen regio's, wat leidt tot ongelijkheid in de mate van ondersteuning en beschikbare middelen.

Structuur van het onderwijssysteem

Het Italiaanse onderwijssysteem is opgedeeld in vijf niveaus:

- **Voorschoolse educatie (3-6 jaar):** Gericht op sociale en emotionele ontwikkeling.
- **Primair onderwijs (6-11 jaar):** Basisvaardigheden en algemene ontwikkeling.
- **Lager secundair onderwijs (11-14 jaar):** Voorbereiding op vervolgopleidingen met mogelijkheden voor verrijking.
- **Hoger secundair onderwijs (14-19 jaar):** Academische en beroepsgerichte trajecten.
- **Hoger onderwijs (universiteiten en beroepsopleidingen):** Toegang tot gespecialiseerde studies en onderzoek.

Binnen deze structuur zijn er mogelijkheden voor gedifferentieerde instructie en verrijking, afhankelijk van de school en regio.

Identificatiemethoden

Hoogbegaafde leerlingen worden in Italië meestal geïdentificeerd door een combinatie van beoordelingen door docenten, psychologische evaluaties en academische prestaties. Scholen maken gebruik van observaties en gestandaardiseerde testen, zoals IQ-tests, om de capaciteiten van leerlingen te meten. Het ontbreken van een uniforme nationale aanpak leidt echter tot verschillen in identificatiepraktijken.

Curriculumaanpassingen

Om tegemoet te komen aan de behoeften van hoogbegaafde leerlingen, passen Italiaanse scholen het curriculum aan met:

- **Verrijkingsactiviteiten:** Extra uitdagingen en verdieping in specifieke vakken.
- **Versneld leren:** Mogelijkheden om sneller door de lesstof te gaan.
- **Individuele onderwijsplannen:** Aangepaste leertrajecten gericht op de sterke punten en interesses van de leerling.

Deze aanpassingen variëren sterk per regio en school.

Technologische ondersteuning

Digitale hulpmiddelen worden steeds vaker ingezet om het onderwijs voor hoogbegaafden te ondersteunen. Online platforms en interactieve leeromgevingen bieden leerlingen mogelijkheden om onderwerpen in een versneld tempo te verkennen en hun kennis te verdiepen. Hoewel technologie een belangrijke rol speelt, zijn de middelen en toegang niet overal consistent.

Docententraining

Docenten in Italië kunnen deelnemen aan professionele ontwikkelingsprogramma's gericht op het herkennen en ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen. Deze trainingen omvatten best practices voor gedifferentieerde instructie en curriculumaanpassing. De kwaliteit en beschikbaarheid van deze trainingen variëren echter sterk, wat leidt tot inconsistenties in de voorbereiding van docenten.

Specialistische ondersteuning

Onderwijspsychologen en counselors spelen een belangrijke rol in het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen in Italië. Ze bieden begeleiding bij zowel academische als emotionele uitdagingen. Samen met docenten ontwikkelen ze interventies die zijn afgestemd op de individuele behoeften van leerlingen. De beschikbaarheid van deze specialisten varieert echter tussen regio's.

Uitdagingen

Ondanks de vooruitgang in het onderwijs aan hoogbegaafden, kent Italië diverse uitdagingen:

- Regionale ongelijkheden in de beschikbaarheid van programma's en middelen.
- Inconsistente identificatiemethoden, waardoor sommige leerlingen niet worden herkend als hoogbegaafd.
- Beperkte training voor docenten, wat kan leiden tot een gebrek aan kennis en vaardigheden om hoogbegaafden effectief te ondersteunen.
- Het ontbreken van een uniform beleid, wat resulteert in uiteenlopende onderwijservaringen voor hoogbegaafde leerlingen.

Conclusie

Hoewel Italië stappen heeft gezet om het onderwijs aan hoogbegaafden te verbeteren, blijft er werk aan de winkel. Het ontwikkelen van een uniform beleid, het bieden van consistente training voor docenten en het vergroten van de toegang tot gespecialiseerde programma's zijn essentiële stappen om het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen te versterken. Een betere samenwerking tussen regio's en scholen kan bijdragen aan een meer inclusieve en effectieve aanpak.

Conclusie

De staat van hoogbegaafdheidsonderwijs in Cyprus, Italië, Spanje en Nederland laat een complex landschap zien van beleidsmaatregelen, praktijken en uitdagingen. Hoewel elk land inspanningen heeft geleverd om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen, blijven er aanzienlijke verschillen bestaan in de uitvoering, identificatieprocessen en de beschikbaarheid van middelen.

Veelvoorkomende uitdagingen zijn onder andere de behoefte aan verbeterde training voor docenten, meer systematische identificatiemethoden en eerlijke toegang tot gespecialiseerde programma's. Naarmate onderwijssystemen zich verder ontwikkelen, is het van cruciaal belang om prioriteit te geven aan de ontwikkeling van beleid voor hoogbegaafdheidsonderwijs dat inclusiviteit bevordert en ervoor zorgt dat alle leerlingen de kans krijgen om hun volledige potentieel te bereiken.

Samenwerking tussen overheden, onderwijzers en gemeenschappen zal essentieel zijn om de leerervaringen van hoogbegaafde leerlingen in Europa te verbeteren en te versterken.

ONDERZOEK 2. DE STAND VAN KENNIS OVER HOOGBEGAAFDHEID

Inleiding

Hoogbegaafdheidsonderwijs is een veelzijdig onderzoeksgebied dat zich richt op het begrijpen van hoe leerlingen met hoge capaciteiten kunnen worden geïdentificeerd, begeleid en ondersteund. Door de jaren heen is er steeds meer aandacht gekomen voor het verfijnen van identificatiemethoden, het verbeteren van de voorbereiding van docenten en het waarborgen dat naast de academische vereisten ook aan de sociaal-emotionele behoeften van hoogbegaafde leerlingen wordt voldaan.

Dit rapport haalt inzichten uit 33 academische artikelen, projecten en publicaties en verkent een breed scala aan onderwerpen, zoals identificatiemethoden, psychologisch welzijn, docententraining en inclusie in het hoogbegaafdheidsonderwijs. Door deze 33 studies te analyseren, willen we een uitgebreide kijk bieden op de huidige stand van zaken in het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, bestaande hiaten identificeren en praktische stappen voorstellen voor zowel het YBT-project als bredere onderwijscontexten.

Samenvattingen artikelen

1. Estrella Fernández, Trinidad García & Olga Arias (Spanje) - "Identifying Gifted Children: Congruence Among Identification Methods"

Deze studie analyseert de overeenstemming tussen verschillende methoden die worden gebruikt om hoogbegaafde kinderen te identificeren, met de nadruk op intelligentietests en aanbevelingen van docenten. De belangrijkste bevindingen tonen aan dat het identificatieproces vaak verschillende resultaten oplevert, afhankelijk van de gebruikte

methode. De auteurs pleiten voor het gebruik van een gecombineerde aanpak om een uitgebreid begrip van de capaciteiten van een kind te krijgen. Een opmerkelijk kennishiaat is het gebrek aan verklaring voor de variatie in resultaten tussen verschillende identificatiemethoden. Een belangrijke conclusie is dat voortdurende training van docenten essentieel is om hoogbegaafde leerlingen beter te begrijpen en te identificeren.

Bron: Fernández, E., García, T., & Arias, O. (z.d.).

2. M. Dolores Calero et al. (Nederland) - “Learning Potential in High IQ Children: The Concept of Dynamic Testing”

Dit artikel verkent het concept van dynamische toetsing als een innovatieve methode om het leerpotentieel van hoogbegaafde leerlingen te beoordelen. Het onderzoek toont aan dat dynamische toetsing, die zich richt op het leervermogen van een leerling in plaats van op statische kennisniveaus, een effectievere manier kan zijn om het unieke potentieel van hoogintelligente leerlingen te begrijpen. De auteurs benadrukken de noodzaak van verder onderzoek naar hoe dynamische toetsing kan worden geïntegreerd in reguliere onderwijssystemen. Een belangrijk kennishiaat is de beperkte toepassing op diverse leerlingenpopulaties.

Bron: Calero, M. D., García-Martín, M. B., & Belen, M. (z.d.).

3. Anke Heyder, Sebastian Bergold & Ricarda Steinmayr (Duitsland) - “Teachers’ Knowledge About Intellectual Giftedness”

Heyder en collega's richten zich op het begrip dat docenten hebben van intellectuele hoogbegaafdheid en de mate waarin deze kennis hun lespraktijken beïnvloedt. De studie toont aanzienlijke variabiliteit in de kennis van docenten, wat een grote invloed kan hebben op hoe effectief zij hoogbegaafde leerlingen identificeren en ondersteunen. De auteurs benadrukken dat gerichte docententraining essentieel is om deze kennishiaat te overbruggen. Het onderzoek erkent een beperking in de steekproefgrootte, wat de generaliseerbaarheid van de bevindingen beïnvloedt.

Bron: Heyder, A., Bergold, S., & Steinmayr, R. (z.d.).

4. Stephen T. Schroth & Jason A. Helfer (VS) - “Practitioners’ Conceptions of Academic Talent”

Deze studie onderzoekt hoe praktijkmensen academisch talent waarnemen en hoe deze opvattingen hun praktijken beïnvloeden. De bevindingen tonen een breed scala aan perspectieven op wat academisch talent is, met belangrijke implicaties voor het identificeren en ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen in verschillende onderwijssituaties. Een nadeel dat door de auteurs wordt benadrukt, is dat zonder een uniforme definitie van hoogbegaafdheid, de onderwijspraktijken inconsistent kunnen blijven. De auteurs bevelen aanvullend onderzoek aan om opvattingen over hoogbegaafdheid in overeenstemming te brengen met effectieve onderwijsstrategieën.

Bron: Schroth, S. T., & Helfer, J. A. (z.d.).

5. Evelyn H. Kroesbergen et al. (Nederland) - “The Psychological Well-Being of Early Identified Gifted Children”

Kroesbergen en haar collega's onderzoeken het psychologisch welzijn van vroegtijdig geïdentificeerde hoogbegaafde kinderen. Hoewel veel hoogbegaafde leerlingen academisch uitblinken, kampen sommigen met aanzienlijke sociaal-emotionele

uitdagingen, zoals verhoogde angst of sociale isolatie. De studie benadrukt het belang van aandacht voor emotioneel welzijn als onderdeel van het hoogbegaafdheidsonderwijs. De auteurs merken echter op dat longitudinaal onderzoek nodig is om de langetermijneffecten van vroege identificatie op het psychologisch welzijn te begrijpen.

Bron: Kroesbergen, E. H., Van Hooijdonk, M., & [Andere auteurs] (z.d.).

6. EGIFT Project (Europa) - “European Gifted Education Teachers Training”

Het EGIFT-project heeft als doel de onderwijsvoorzieningen voor hoogbegaafde leerlingen te verbeteren door zich te richten op docententraining in Europa. Het project biedt meertalig trainingsmateriaal en richt zich op docenten in het primair en voortgezet onderwijs. Een belangrijk kennishiaat is het ontbreken van gebruikersfeedback om de trainingsmodules te verbeteren.

Bron: EGIFT Project. (z.d.). [Link: <https://www.egift-project.eu/>].

7. Gate to Gifted Project (Europa) - “Teacher Training for Gifted Education”

Dit project traint docenten van hoogbegaafde leerlingen met behulp van meertalig materiaal, met als doel de kennishiaten in de voorbereiding van docenten in Europa te overbruggen. Het project benadrukt het belang van training en het aanbieden van middelen in meerdere talen om diverse onderwijssituaties te ondersteunen. Het mist echter specifieke gegevens over het aantal getrainde docenten en hun ervaringen.

Bron: Gate to Gifted Project. (z.d.). [Link: <https://www.gatetogifted.eu/>].

8. Cristian Buică-Belciu & Doru-Vlad Popovici (Roemenië) - “Being Twice Exceptional: Gifted Students with Disabilities”

Dit artikel verkent de unieke uitdagingen waarmee dubbel-bijzondere leerlingen worden geconfronteerd—degenen die zowel hoogbegaafd zijn als leerstoornissen hebben. De studie bespreekt het belang van het gebruik van verschillende beoordelingsinstrumenten om deze vaak over het hoofd geziene leerlingen nauwkeurig te identificeren. Een kennishiaat dat wordt benadrukt, is de behoefte aan meer empirisch onderzoek met diverse steekproeven om de generaliseerbaarheid te verbeteren.

Bron: Buică-Belciu, C., & Popovici, D. (z.d.).

9. Enrico Toffalini, Lina Pezzuti & Cesare Cornoldi (Italië) - “Einstein and Dyslexia: Is Giftedness More Frequent Among Children with Dyslexia?”

Deze studie onderzoekt de link tussen dyslexie en hoogbegaafdheid en analyseert of intellectuele hoogbegaafdheid vaker voorkomt bij kinderen met dyslexie. De bevindingen suggereren dat Full-Scale IQ (FSIQ) traditioneel wordt gebruikt om hoogbegaafdheid te beoordelen, maar dat alternatieve meetinstrumenten nodig kunnen zijn voor een meer genuanceerd begrip. Een door de auteurs geïdentificeerd kennishiaat is de behoefte aan aanvullend onderzoek naar cognitieve profielen buiten de traditionele IQ-maatstaven.

Bron: Toffalini, E., Pezzuti, L., & Cornoldi, C. (z.d.).

10. Bart Vogelaar, Merel Bakker, Julian G. Elliott & anderen (Nederland) - “Dynamic Testing and Test Anxiety Amongst Gifted Students”

Deze studie beoordeelt de impact van dynamische toetsing op hoogbegaafde leerlingen, met name hoe testangst hun prestaties beïnvloedt. De bevindingen geven aan dat dynamische toetsing, die zich aanpast op basis van de antwoorden van leerlingen, angst kan verminderen en een nauwkeurigere beoordeling van de capaciteiten van een leerling kan bieden. De auteurs identificeren een kennishiaat met betrekking tot de langetermijneffecten van dynamische toetsing op de algehele ontwikkeling van hoogbegaafde leerlingen.

Bron: Vogelaar, B., Bakker, M., Elliott, J. G., & anderen. (z.d.).

11. Kate E. Snyder, Jenessa L. Martin & Amy L. Dent (VS) - “The Message Matters: The Role of Implicit Beliefs About Giftedness”

Deze studie onderzoekt hoe impliciete overtuigingen van docenten over hoogbegaafdheid hun lespraktijken en interacties met hoogbegaafde leerlingen vormgeven. De bevindingen suggereren dat docenten die hoogbegaafdheid als een vaststaand kenmerk zien, minder ondersteunend kunnen zijn voor leerlingen die uitdagingen tegenkomen. De auteurs bevelen meer professionele ontwikkelingsprogramma's aan om docenten te helpen een groeimindset te ontwikkelen. Een geïdentificeerd kennishiaat is de behoefte aan verder onderzoek naar hoe zelfhandicapping de uitkomsten van hoogbegaafde leerlingen beïnvloedt.

Bron: Snyder, K. E., Martin, J. L., & Dent, A. L. (z.d.).

12. Lütfü Çakır (Turkije) - “The Relationship Between Underachievement of Gifted Students and External Factors”

Deze studie onderzoekt externe factoren, zoals de gezinssituatie en schoolcultuur, die kunnen bijdragen aan onderpresteren bij hoogbegaafde leerlingen. Het onderzoek suggereert dat factoren zoals gebrek aan steun vanuit de familie en onvoldoende uitdaging op school kunnen leiden tot desinteresse. De studie benadrukt het belang van het begrijpen van deze externe invloeden. Het mist echter een gedetailleerde analyse van hoe verschillende culturele contexten het onderpresteren van hoogbegaafden beïnvloeden.

Bron: Çakır, L. (z.d.).

13. Helen Patrick, Nancy J. Bangel & Kyung-Nam Jeon (VS) - “Reconsidering the Issue of Cooperative Learning for Gifted Students”

Dit artikel verkent de discussie rond coöperatief leren en de effectiviteit hiervan voor hoogbegaafde leerlingen. De bevindingen geven aan dat coöperatief leren voordelen kan hebben, maar ook frustratie kan veroorzaken als de vaardigheden binnen de groep sterk variëren. De auteurs suggereren strategieën die rekening houden met individuele capaciteiten binnen groepsinstellingen. Het artikel zou baat hebben bij meer uitgebreide data over de groepsdynamiek op lange termijn bij hoogbegaafde leerlingen.

Bron: Patrick, H., Bangel, N. J., & Jeon, K.-N. (z.d.).

14. Eva Reid & Božena Horváthová (Slowakije) - “Teacher Training Programs for Gifted Education in Slovakia”

Dit artikel analyseert bestaande programma's voor docententraining die gericht zijn op hoogbegaafdheidsonderwijs. De auteurs concluderen dat de huidige programma's onvoldoende zijn in het voorbereiden van docenten op het tegemoetkomen aan de diverse behoeften van hoogbegaafde leerlingen. Zij pleiten voor meer gestructureerde en intensieve trainingsprogramma's, met specifieke nadruk op praktische toepassing in de klas. De studie mist echter gedetailleerde feedback van deelnemers, wat de evaluatie van de effectiviteit van de training zou verbeteren.

Bron: Reid, E., & Horváthová, B. (z.d.).

15. Carly Lassig (Australië) - "Teachers' Attitudes Towards the Gifted: The Impact of School Culture"

Lassig onderzoekt hoe de schoolcultuur de houding van docenten ten opzichte van hoogbegaafde leerlingen beïnvloedt. De bevindingen laten zien dat ondersteunende schoolomgevingen positieve houdingen bevorderen en leiden tot betere resultaten voor hoogbegaafde leerlingen. Omgekeerd laten scholen met onvoldoende middelen docenten vaak slecht voorbereid achter. De auteurs suggereren gerichte interventies om de schoolcultuur te veranderen. Een belangrijk kennishiaat is de behoefte aan meer vergelijkend onderzoek tussen verschillende schooltypes.

Bron: Lassig, C. (z.d.).

16. James J. Gallagher & Thora Crowder (VS) - "The Adjustment of Gifted Children in the Regular Classroom"

Dit artikel onderzoekt hoe hoogbegaafde kinderen zich aanpassen in reguliere klassen. De bevindingen geven aan dat veel hoogbegaafde leerlingen te maken hebben met verveling en desinteresse, wat hun algehele academische prestaties kan beïnvloeden. De auteurs suggereren dat op maat gemaakte onderwijsplannen en meer ondersteuning door docenten cruciaal zijn om de aanpassing van hoogbegaafde leerlingen te verbeteren. Een beperking die wordt genoemd, is het gebrek aan differentiatie tussen verschillende typen hoogbegaafdheid in de studie.

Bron: Gallagher, J. J., & Crowder, T. (z.d.).

17. Fatma Altun & Hikmet Yazici (Turkije) - "Gifted and Ungifted Students' Perfectionism, Stress, and Motivation"

Deze studie vergelijkt perfectionisme, stress en motivatie tussen hoogbegaafde en niet-hoogbegaafde leerlingen. De resultaten laten zien dat hoogbegaafde leerlingen vaak hogere niveaus van perfectionisme en gerelateerde stress ervaren, wat hun academische vooruitgang kan belemmeren. De auteurs pleiten voor meer uitgebreide mentale gezondheidszorg binnen scholen. De studie mist longitudinale gegevens om te verkennen hoe deze eigenschappen zich in de loop van de tijd ontwikkelen.

Bron: Altun, F., & Yazici, H. (z.d.).

18. TALENT Project (Europa) - "Improving Education for Gifted Students Through Social Inclusion"

Het TALENT-project, onderdeel van het Erasmus+-initiatief, streeft naar verbetering van de onderwijsbeleving voor hoogbegaafde leerlingen door sociale inclusie te bevorderen. Het project biedt hulpmiddelen en trainingen voor docenten om de sociale behoeften van hoogbegaafden beter te begrijpen. Belangrijke conclusies zijn onder andere het belang van strategieën voor sociale inclusie en de noodzaak van bewustwording bij docenten.

Het project biedt echter geen specifieke meetgegevens om het succes van de interventies te evalueren.

Bron: TALENT Project. (z.d.). [Link: <https://erasmustalentproject.eu/>].

19. Dealing with Gifted Education Project (Europa) - “Developing Training Modules for Educators”

Dit Erasmus+-project richt zich op het verbeteren van de vaardigheden van docenten in het werken met hoogbegaafde leerlingen. Het project ontwikkelt trainingsmodules die gericht zijn op een beter begrip van de kenmerken van leerlingen, het ontwikkelen van geschikte lesmethoden en het bevorderen van inclusiviteit in scholen. Een kennishiaat in het project is het ontbreken van feedback van docenten die de training hebben gevolgd, wat de evaluatie van de praktische impact beperkt.

Bron: Dealing with Gifted Education Project. (z.d.). [Link: <https://dealingwithgiftededucation.eu/>].

20. European Best Practices for Supporting Gifted Children with Special Needs (Europa) - “A Comprehensive Study of Inclusive Education”

Deze studie biedt een overzicht van Europese best practices voor de ondersteuning van kinderen die zowel hoogbegaafd zijn als speciale behoeften hebben. Het benadrukt succesvolle initiatieven die gelijke onderwijskansen bevorderen door middel van inclusieve onderwijsstrategieën. Een belangrijke conclusie is de noodzaak van gepersonaliseerde interventies. Het rapport zou profiteren van meer concrete gegevens over de behaalde effecten van deze best practices.

Bron: Scoala Gimnaziala Speciala pentru Deficienti de Vedere (z.d.).

21. Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (Nederland) - “Programme for Identifying and Supporting Underachieving Gifted Students”

Deze studie richt zich op het identificeren en ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen die onderpresteren. Het onderzoek toont aan dat gerichte interventies effectief kunnen zijn in het verbeteren van academische resultaten van deze leerlingen. De studie mist specifieke gegevens over de langetermijneffecten en beveelt aanvullend onderzoek aan naar continue ondersteuningsstrategieën.

Bron: Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (z.d.).

22. Gazi University (Turkije) - “Strategies for Teaching Talented and Gifted Pupils”

Dit artikel bespreekt verschillende lesstrategieën die zijn afgestemd op talentvolle en hoogbegaafde leerlingen. Het benadrukt het belang van het aanpassen van onderwijsinhoud en leermethoden aan de individuele leerstijlen van hoogbegaafde leerlingen. Er is echter beperkte informatie over de duurzaamheid van deze strategieën en hun effectiviteit op de lange termijn.

Bron: Gazi University (z.d.).

23. Dublin City University (Ierland) - “Development of an Online Programme for Teacher Training”

Dit project ontwikkelt een online trainingsprogramma voor docenten die werken met hoogbegaafde leerlingen. Het onderzoek concludeert dat het gebruik van digitale

hulpmiddelen en afstandsonderwijs de competenties van docenten aanzienlijk kan verbeteren. Er zijn geen significante kennishiaten geïdentificeerd en het project wordt als goed uitgevoerd beschouwd.

Bron: Dublin City University (z.d.).

24. Kuressaare Gümnaasium & Zespol Szkol Ogólnokształcących (Europa) - “Gifted and Talented Educational Support”

Het GATES-project heeft als doel de ontwikkeling van onderwijsprogramma's voor hoogbegaafde en getalenteerde leerlingen in verschillende Europese landen te ondersteunen. Het project richt zich op het overwinnen van barrières zoals verschillen in nationale onderwijsstandaarden en discrepanties in docententraining. Het project identificeert de behoefte aan langetermijnopvolging om de duurzame impact van de initiatieven te beoordelen.

Bron: Kuressaare Gümnaasium & Zespol Szkol Ogólnokształcących (z.d.).

25. Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden (Nederland) - “Creating Equal Opportunities at School: Empowering Underprivileged Gifted Students”

Dit project richt zich op het ondersteunen van kansarme hoogbegaafde leerlingen, met name degenen uit economisch achtergestelde gezinnen. Het onderzoek toont aan dat gerichte interventies kunnen helpen om onderwijsongelijkheden te overbruggen, hoewel de pandemie aanzienlijke uitdagingen heeft veroorzaakt bij de implementatie. Toekomstig onderzoek zou de impact van deze interventies op lange termijn moeten verkennen.

Bron: Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden (z.d.).

26. Colegiul National Carol I Craiova (Roemenië) - “GIFT - The Magic of Knowledge”

Het GIFT-project is gericht op het verbeteren van de leerervaringen van hoogbegaafde leerlingen door middel van innovatieve lespraktijken en digitaal leren. Het benadrukt internationale samenwerking bij de ontwikkeling van gespecialiseerde curricula. Er zijn echter geen gegevens beschikbaar over de impactevaluatie van het project, wat de beoordeling van de effectiviteit beperkt.

Bron: Colegiul National Carol I Craiova (z.d.).

27. Volkshochschule Schrobenuhausen & UNIwersytet Jagiellonski (Europa) - “Innovative Enrichment for Math-Gifted Students”

Deze studie richt zich op innovatieve benaderingen om het onderwijs voor wiskundig hoogbegaafde leerlingen te verrijken. De belangrijkste uitkomsten zijn verbeterde betrokkenheid van leerlingen en verbeterde probleemoplossende vaardigheden. Het gebrek aan gegevens over de specifieke impact van deze strategieën beperkt echter de mogelijkheid om de bevindingen te generaliseren.

Bron: Volkshochschule Schrobenuhausen & UNIwersytet Jagiellonski (z.d.).

28. Coventry University (VK) - “A European Framework of Competencies in Teaching Gifted Students”

Dit uitgebreide project streefde ernaar een Europees competentiekader te ontwikkelen voor het lesgeven aan hoogbegaafde leerlingen. Het concludeerde dat er behoefte is

aan uniforme standaarden in heel Europa om de kwaliteit van het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen te waarborgen. Het project is goed gedocumenteerd en er zijn geen significante kennishiaten geïdentificeerd.

Bron: Coventry University (z.d.).

29. DIEFTHINSI DEFTEROVATHMIAS EKPAIDEYSIS (Griekenland) - “Out of School Learning Areas for Gifted Students”

Dit project biedt hoogbegaafde leerlingen mogelijkheden om te leren buiten de conventionele schoolomgeving. De bevindingen geven aan dat buitenschoolse activiteiten essentieel zijn voor het ontwikkelen van niet-academische vaardigheden van hoogbegaafde leerlingen. Er is echter geen informatie verstrekt over de langetermijneffecten van deze initiatieven.

Bron: DIEFTHINSI DEFTEROVATHMIAS EKPAIDEYSIS (z.d.).

30. Spojena Skola & Sahinbey Belediyesi Bilim (Turkije) - “Be GIFTED: Social and Emotional Development for Gifted Students”

Het Be GIFTED-project richt zich op het bevorderen van de sociale en emotionele ontwikkeling van hoogbegaafde leerlingen, waarbij wordt erkend dat hun behoeften verder gaan dan alleen academische ondersteuning. De belangrijkste conclusie is het belang van holistische onderwijsbenaderingen die emotioneel welzijn integreren. De studie biedt echter weinig inzicht in de specifieke resultaten die zijn bereikt met de interventies.

Bron: Spojena Skola & Sahinbey Belediyesi Bilim (z.d.).

31. Gaziantep University (Turkije) - “Empowering Social Skills of Gifted Students by Integrating Inclusive Education”

Deze studie onderzoekt hoe inclusief onderwijs kan helpen bij het versterken van de sociale vaardigheden van hoogbegaafde leerlingen. De bevindingen suggereren dat het integreren van sociale vaardigheidstraining in het curriculum kan leiden tot positieve resultaten voor hoogbegaafde leerlingen. Een geïdentificeerd kennishiaat is de behoefte aan duidelijkere definities van de doelgroep om precieze interventiestrategieën te waarborgen.

Bron: Gaziantep University (z.d.).

32. Volkshochschule Schrobhausen (Europa) - “INNOMATH: Innovative Teacher Training”

Het INNOMATH-project werkt samen met diverse onderwijsinstellingen om innovatieve trainingsprogramma's te bieden voor docenten die werken met hoogbegaafde leerlingen. Dit project maakt gebruik van digitale bronnen en samenwerkingsmodellen om docenten te ondersteunen bij hun professionele ontwikkeling. De belangrijkste conclusie is dat innovatie in lesgeven een diepgaande impact kan hebben op de leerervaringen van hoogbegaafde leerlingen. De evaluatie van de effectiviteit van het project wacht echter op uitgebreide gebruikersfeedback.

Bron: INNOMATH Project (z.d.). [Link: <https://innomath.eu/>].

Aanbevelingen voor het YBT project

1. Ontwikkel uitgebreide trainingsprogramma's voor docenten

De artikelen en projecten benadrukken herhaaldelijk het belang van uitgebreide docententraining om hoogbegaafde leerlingen beter te kunnen identificeren en ondersteunen. Veel docenten hebben onvoldoende kennis of voorbereiding om deze leerlingen effectief te begeleiden. Om dit aan te pakken, zou het YBT-project zich moeten richten op:

- **Training in dynamische toetsing:** Dynamische toetsmethoden, zoals beschreven in de gereviewde artikelen, kunnen meer accurate beoordelingen van het potentieel van leerlingen bieden. Deze methoden zouden in trainingen moeten worden geïntegreerd om docenten te helpen adaptieve en op groei gerichte identificatiestrategieën te gebruiken.
- **Objectieve screeningsinstrumenten:** Om vooroordelen te vermijden, moeten docenten screeningsinstrumenten gebruiken die vrij zijn van culturele en taalbarrières.
- **Variatie in docentkennis aanpakken:** Docenten hebben gerichte en praktische training nodig over hoogbegaafdheid, met nadruk op identificatietools, begrip van dubbel-bijzonderheid en emotionele en sociale ondersteuning. Workshops, webinars en casestudies uit de praktijk kunnen effectieve methoden zijn om deze training te bieden.

2. Implementeer een holistische identificatie-aanpak

Uit meerdere studies blijkt een gebrek aan overeenstemming in de identificatie van hoogbegaafde leerlingen met verschillende methoden. Het YBT-project zou moeten werken aan een holistisch identificatieprotocol dat de volgende elementen omvat:

- **Docentobservaties, academische prestaties en psychometrische tests:** Het combineren van deze elementen zorgt voor een meer gebalanceerde aanpak bij het identificeren van hoogbegaafde leerlingen.
- **Evaluatie van emotioneel en sociaal welzijn:** Het opnemen van sociaal-emotionele evaluaties als onderdeel van het identificatieproces helpt om valkuilen te vermijden, zoals het uitsluitend richten op academische vaardigheden. Speciale aandacht moet worden gegeven aan dubbel-bijzondere leerlingen die mogelijk meer genuanceerde evaluatie-instrumenten nodig hebben.

3. Benadruk sociale en emotionele ondersteuning voor hoogbegaafde leerlingen

Onderzoek wijst uit dat hoogbegaafde leerlingen vaak sociaal-emotionele uitdagingen ervaren, zoals angst, isolatie en perfectionisme. Het YBT-project zou moeten zorgen voor:

- **Toegang tot schoolpsychologen en counselors:** Hoogbegaafde leerlingen hebben gespecialiseerde counseling nodig om emotionele stress te beheren. Training voor schoolpsychologen moet ook strategieën omvatten voor het omgaan met dubbel-bijzonderheid.

- **Integratie van programma's voor sociale vaardigheidsontwikkeling:** Projecten zoals "Be GIFTED" benadrukken de waarde van sociaal-emotioneel leren (SEL) in hoogbegaafdheidsonderwijs. Het implementeren van SEL-gerichte interventies kan hoogbegaafde leerlingen helpen bij hun persoonlijke groei.

4. **Pak ongelijke toegang en inclusiviteitsproblemen aan**

Uit de artikelen blijkt een aanzienlijke variabiliteit in de beschikbaarheid van middelen voor hoogbegaafdheidsonderwijs tussen verschillende regio's en demografische groepen. Om deze uitdagingen te overwinnen:

- **Bevorder samenwerking en uitwisseling van best practices:** Het YBT-project zou een platform moeten bieden voor docenten uit diverse regio's om succesvolle praktijken en middelen te delen.

- **Verrijkingsprogramma's op maat voor kansarme leerlingen:** Projecten zoals "Creating Equal Opportunities" richten zich op het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen uit economisch achtergestelde achtergronden. Het ontwerpen van specifieke programma's voor deze leerlingen kan bestaande onderwijsongelijkheden aanpakken.

5. **Integreer technologie en innovatie in leerprogramma's**

Veel gereviewde projecten, zoals INNOMATH en EGIFT, benadrukken de rol van digitale hulpmiddelen bij het trainen van docenten en het ondersteunen van hoogbegaafdheidsonderwijs. Het YBT-project zou:

- **Blended learning-modellen adopteren:** Het integreren van online leertools, digitale beoordelingsplatforms en verrijkingsactiviteiten zoals MOOCs kan helpen bij het inspelen op de diverse behoeften van hoogbegaafde leerlingen. Docenten moeten ook worden getraind in het effectief gebruik van deze middelen.

- **Gebruikersfeedback waarborgen:** Gebruikersfeedback is essentieel voor het verbeteren van trainingsmateriaal. Door continu feedback te verzamelen van zowel docenten als leerlingen kunnen deze middelen worden verfijnd en effectiever worden gemaakt.

6. **Stel een uniform evaluatiesysteem op voor hoogbegaafdheidsonderwijs**

Een veel voorkomend thema in de studies is het ontbreken van een uniform kader voor het evalueren van de effectiviteit van programma's voor hoogbegaafdheidsonderwijs. Het YBT-project kan zich richten op:

- **Ontwikkeling van evaluatiecriteria:** Stel criteria vast om de kwaliteit en impact van hoogbegaafdheidsonderwijs te beoordelen, inclusief academische en sociaal-emotionele indicatoren.
- **Continue programma-aanpassingen:** Gebruik evaluaties om educatieve interventies continu te verfijnen en aan te passen om hun effectiviteit te waarborgen.

7. Pak kennishiaten in huidig onderzoek en praktijk aan

Veel artikelen benadrukken bestaande kennishiaten, zoals een gebrek aan longitudinale studies en uitgebreide analyses van interventie-effecten. Het YBT-project zou:

- **Langdurig onderzoek promoten en samenwerken:** Om de langetermijneffecten van interventies in het hoogbegaafdheidsonderwijs beter te begrijpen, is het essentieel om onderzoek te bevorderen dat hoogbegaafde leerlingen over langere tijd volgt.
- **Kennishiaten over dubbel-bijzonderheid opvullen:** Er is behoefte aan meer empirisch onderzoek naar dubbel-bijzondere leerlingen. Het YBT-project moet samenwerken met instellingen die dergelijk onderzoek kunnen uitvoeren, zodat bevindingen kunnen worden vertaald naar praktische educatieve programma's.

8. Stimuleer een groeimindset bij docenten en leerlingen

Uit meerdere studies blijkt dat impliciete overtuigingen van docenten over hoogbegaafdheid hun effectiviteit beïnvloeden. Het is belangrijk om een groeimindset te stimuleren:

- **Bied training over groeimindset:** Docenten moeten worden voorgelicht over het belang van een groeimindset en hoe deze houding kan bijdragen aan de ontwikkeling van hoogbegaafde leerlingen.
- **Moedig veerkracht aan bij hoogbegaafde leerlingen:** Programma's moeten hoogbegaafde leerlingen helpen begrijpen dat intelligentie ontwikkeld kan worden en dat uitdagingen kansen zijn om te groeien. Dit is cruciaal bij het aanpakken van problemen zoals perfectionisme en faalangst.

Conclusie

De inzichten uit deze artikelen en projecten benadrukken de complexiteit en uitdagingen die gepaard gaan met hoogbegaafdheidsonderwijs. Het YBT-project heeft de kans om aanzienlijke vooruitgang te boeken door zich te richten op docententraining, holistische identificatie en emotionele ondersteuning, terwijl best practices en digitale hulpmiddelen worden geïntegreerd. Door bestaande kennishiaten aan te pakken en een groeimindset te bevorderen, kan het YBT-project de kwaliteit van hoogbegaafdheidsonderwijs verbeteren en gelijkwaardiger en effectiever maken in diverse contexten. Door samen te werken met beleidsmakers, onderzoekers en docenten kan een ondersteunende omgeving worden gecreëerd waarin hoogbegaafde leerlingen hun volledige potentieel kunnen realiseren. Het YBT-project zou partnerschappen moeten aangaan met relevante belanghebbenden om deze strategieën te implementeren en een brede, goed afgeronde aanpak van hoogbegaafdheidsonderwijs te waarborgen.

“Your Breakthrough: Smart solutions for Smart minds” (2023-1-ES01-KA220-SCH-000153753) is funded by the European Union Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.